

Op Reis & Maastricht Bevrijd

13 & 14 SEPTEMBER 2014

OPEN MONUMENTENWEEKEND MAASTRICHT

1

2

3

4

5

“Op Reis” & “Maastricht Bevrijd”

Open Monumentendag 2014 gaat terug in de tijd en vertelt de verhalen van de monumenten; onze tastbare getuigen uit het verleden. Het jaar 2014 is uitgeroepen tot het Jaar van de Mobiliteit. Met reizen, vervoer en transport verhaalt de Open Monumentendag over de dynamiek die daarmee gepaard gaat en over de invloed die reizen en vervoer hebben gehad op de inrichting van onze stad. Maastricht is eeuwenlang een gastvrije stad geweest voor pelgrims, handelsreizigers en toeristen. Maar als vestingstad was Maastricht ook een plaats waar soldaten uit vreemde oorden zorgden voor de verdediging van de stad tegen indringers uit het buitenland. Het weekend van 13 en 14 september 2014 staat ook in het teken van de Bevrijding van Maastricht op 13 en 14 september 1944. De Oorlog duurde in Maastricht precies 4 jaar, 4 maanden en 4 dagen: op 13 september werd Wyck bevrijd en werd er gekeerd op de kadeover aan de Maas terwijl Maastricht op de andere oever nog bezet en verduisterd was. Maar niet voor lang want de volgende dag werd ook de linker Maasoever door de Amerikanen bevrijd.

“Op Reis”

OPENSTELLINGEN / RONDLEIDINGEN:

1 Stationsgebouw NS | Stationsplein 25 | Expositie over de 100-jarige geschiedenis van het Stationsgebouw in de passerelle (loopbrug boven de spoorbanen) | Tentoonstelling van de stationsgebouwen in 1867 op de Stadsmaquette van de Stichting Maastricht 1867 www.maastricht-1867.nl | Rondleidingen door deskundige gidsen langs de verborgen plekken in het NS-station en het Seinhuis op [Za 13/09 & Zo 14/09 om 11.00 & 13.30 & 15.00 & 16.30u](#) | startpunt: stationshal; duur ca. 45 minuten | **alleen met tickets van de VVV***

2 Jezuïetenberggroeve | Cannerweg 193 | De Jezuïetenberg is een mergelgroeve waar de Paters Jezuïeten in de periode 1880-1967 honderden tekeningen en beeldhouwwerken hebben gemaakt. Onder de theologanten die in Maastricht een opleiding kregen zaten veel buitenlanders en tal van kunstwerken herinneren aan bijzondere plaatsen in hun verre vaderland | Rondleidingen op [Za 13/09 van 14.00 tot 17.00u & Zo 14/09 van 10.00 tot 17.00u](#) | de Jezuïetenberggroeve is bereikbaar met bus 34 vanaf de Markt; kinderen alleen onder begeleiding; honden niet toegelaten | www.jezuïetenberg.nl.

3 Regionaal Historisch Centrum Limburg | St. Pieterstraat 5 | [Zo 14/09 van 11.00 tot 17.00u](#) | Themapresentatie over Postkoetsen, de Aken-Maastrichtse Spoorweg Maatschappij en de stoombootmaatschappij van Bonhomme | fototentoonstelling De Duitse invasie van Maastricht en de grensstreek op foto vastgelegd door Duitse soldaten (collectie Patrick Leenders) | [Rondleidingen om 11.00; 12.00; 13.00; 14.00; 15.00 & 16.00u](#) | de binnentuin is cultuurpodium voor het PARCOURS | www.rhcl.nl & www.hetparcours.nl

6

7

8

9

10

4 Charlemagnereis naar Aken | in de stad Aken wordt dit jaar het Charlemagnejaar gevierd. Karel de Grote (742 - 814) was de belangrijkste vorst van de vroege middeleeuwen. In Aken zijn op verschillende locaties tentoonstellingen gewijd aan het leven van Karel en de kunst uit zijn tijd www.karlbergrosse2014.de | [Zo 14/09 vertrekt de bus om 14.00u vanaf de Maasboulevard ter hoogte van de OLVrouwewal](#) | in Aken volgt een stadstour langs de Route Charlemagne en daarna een bezoek aan de expositie in het Rathaus: om 19.00 gaat de bus terug naar Maastricht | [alleen met tickets van de VVV *](#)

5 Universiteitsbibliotheek Maastricht | Grote Looiersstraat 17 of via passage Nieuwenhofstraat | [Za 13/09 & Zo 14/09 om 13.00, 14.30 en 16.00u](#): rondleiding langs de Expositie Encountering 'the other', van reisboeken over Noord-Amerika, Japan en China uit de periode 1500-1900. Deze expositie is in samenwerking met de Kunst- en Erfgoed Commissie gemaakt | [alleen met tickets van de VVV *](#)

6 Op Stap Met De Romeinen | een wandeling langs de Romeinse reminiscenties in Maastricht met archeoloog Wim Dijkman | Start: Onze Lieve Vrouweplein bij de ingang Basiliek | [Zo 14-09 om 14.00u](#) | duur ca. anderhalf uur | [alleen met tickets van de VVV *](#)

7 VVV Dinghuis | Kleine Staat 1 | tentoonstelling op de bel-etage over de geschiedenis van de VVV en zijn voorlopers Maastricht Vooruit en Maas en Jeker. Ook wordt aandacht geschonken aan bijzondere toeristische attracties van Maastricht, zoals de mergelgroeven; vestingwerken en de boot naar Luik | [Za 13/09 & Zo 14/09 van 10.00 tot 17.00u](#) |

8 Rederij Stiphout | Kleine Staat 1: Bel-etage van het Dinghuis | [Za 13/09 & Zo 14/09 om 14.00u](#) | Cees van Stiphout vertelt over de geschiedenis van Rederij Stiphout en aansluitend volgt een wandeling o.l.v. Ludo Masters langs de Rederij aan de Kesselskade tot aan het Bassin. Duur tot ca. 15.15u | [alleen met tickets van de VVV *](#)

9 Zonneberggroeve | Slavante 1: startpunt nabij het Buitengoed Slavante | Rondleiding door de mergelgroeve van de Zonneberg met bijzondere aandacht voor de geschiedenis van de mergelgroeve als het toeristische attractie o.l.v. deskundige gidsen van de VVV Maastricht | [Za 13/09 van 10.50 tot 11.50u](#) | [alleen met tickets van de VVV *](#)

10 Industrieel Erfgoed | wandeltocht Made in Maastricht o.l.v. deskundige gidsen van de VVV langs de belangrijke getuigenissen van ons Industrieel verleden en bezoek aan het Eiffelgebouw aan de Boschstraat | [Za 13/09 van 13.00 tot ca. 14.30u](#) | [alleen met tickets van de VVV *](#)

11

12

13

14

15

“MAASTRICHT BEVRIJD”

OPENSTELLINGEN / RONDLEIDINGEN:

11 Tapijnkazerne | St. Hubertuslaan 12 | [Za 13/09 van 10.00 tot 16.30u](#) | openstelling van het Les- en legeringsgebouw; de kantine; werkplaatsen; loodsen en de bunker uit de Koude Oorlog; films en foto's over de geschiedenis van het kazerneterrein; [om 12.00 uur feestelijke start van de herbestemming van Tapijn door bestuurders van de Universiteit Maastricht, Provincie Limburg en Gemeente Maastricht](#) | zie voor het volledige programma ook: www.gemeentemaastricht.nl

12 Eiffelgebouw | Boschstraat 24a | Voormalige Sanitairfabriek van De Sphinx die in de oorlog ook werd gebruikt als schuilgelegenheid. Hieraan herinneren opschriften en een gedenksteen in de kelders. Medewerkers van het Infocentrum Belvédère geven uitleg | [Za 13/09 & Zo 14/09 van 14.00 tot 16.00u](#)

9 Zonneberggroeve | Slavante 1: startpunt nabij het Buitengoed Slavante | Rondleiding door de Zonneberggroeve langs herinneringen aan de WO II o.l.v. deskundige gidsen van de VVVMaastricht | [Zon 14/09 van 11.50 uur tot 12.50u](#) | [alleen met tickets van de VVV *](#)

13 Grovestelsel Noord | Ursulinenweg 2 bij de kerk van St. Pieter op de Berg | Rondleiding door de groeve langs herinneringen aan de WO II (o.a. Kluis Nachtwacht) o.l.v. deskundige gidsen | [Zon 14/09 van 10.00 uur tot 12.00u](#) | [kaarten eerst reserveren via \[www.natuurmonumenten.nl/agenda\]\(http://www.natuurmonumenten.nl/agenda\)](#)

14 Helpoort | St. Bernardusstraat 24B | [Za 13/09 & Zo 14/09 van 13.00 tot 16.30u](#) | expositie Helpoort gezien door vreemdelingen & Beamerpresentatie over de wisseling der wachten in het garnizoen Maastricht. Een gezamenlijke presentatie van de Stichting Maastricht Vestingstad en de Stichting Menno van Coehoorn | www.maastrichtvestingstad.nl

15 Linie van Dumoulin | Cabergerweg 10: parkeerplaats Meubelboulevard Pans | rondgang door de vestingwerken en bezoek aan het gangenstelsel van de achttiende eeuwse vestinggordel aan de westzijde van de stad. Let op: in de vesting liggen steile hellingen en trappen en er heerst een temperatuur van ca. 11 graden | [Za 13/09 om 10.30; 12.30 en 14.30 u](#) | Zie ook: www.maastrichtvestingstad.nl

Fort St. Pieter | Luikerweg 80 | [Zo 14/09 om 12.30u, 14.00u en 15.30u](#) | Gidsen van de VVVMaastricht geven uitleg over de militaire betekenis van het fort en over de cultuur- en natuurwaarden van de Sint Pietersberg | [eerst reserveren via \[www.natuurmonumenten.nl/agenda\]\(http://www.natuurmonumenten.nl/agenda\)](#) de gratis kaartjes zijn op 14/09 verkrijgbaar op het Infocentrum Natuurmonumenten bij het fort vanaf 10.00u.

16

16

17

18

16 Hoeve Lichtenberg | Lichtenbergweg 2 | **Za 13/09 & Zo 14/09 van 12.00 tot 16.30u** |

In het St. Pietersmuseum wordt extra aandacht geschonken aan de betekenis van de mergelgroeve in de periode van de WO-I en WO-II; zoals de bergplaats van kunstschaten uit het Rijksmuseum en het Evacuatieplan voor de Maastrichtse bevolking | www.oudsintpieter.com.

17 Wandeling over de Percée | **Za 13/09 om 14.00u vanaf de hoofdingang Station** | wandeling o.l.v. de historicus Jac van den Boogard met aandacht voor de verschillende stations van Wyck; de aanleg van de Percée tussen de stations en de Servaasbrug en de bouw van belangrijke hotels langs deze route. Enkele hotels kunnen ook bezocht worden. Duur ca. anderhalf uur | **alleen met tickets van de VVV ***

18 Provinciehuis | Limburglaan 10 | **Zo 14/09 van 12.00 tot 17.00u** | In het Gouvernemen aan de Maas kan men een bijzondere expositie bekijken over 70 jaar bevrijding in Limburg. Men kan zich aanmelden voor een gratis rondleiding op de site van het Provinciehuis www.limburg.nl/openmonumenten-dag2014 of 043 3899999

19 Wandeling Oorlog en Vrede | **Za 13/09 en Zo 14/09 om 14.00u vanaf de fontein op het Vrijthof** | wandeling ter gelegenheid van 70 jaar bevrijding o.l.v. Jef Bartelet langs een selectie van oorlogsgedenktens en plekken waar de oorlog voor de Maastrichtse bevolking een dramatisch verloop heeft gekend. Duur ruim anderhalf uur | **alleen met tickets van de VVV ***

20 Schuilkelder | Goeman Borgesiusplantsoen | Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben vele duizenden mensen in de voormalige vestinggangen een schuilplaats gezocht en aan het einde van de oorlog waren hier voorzieningen voor meer dan 25.000 personen | **Zo 14/09 van 12.00 tot 17.00u** | www.schuileninmaastricht.nl

21 Cellebroederskapel: bereikbaar via de poort Brusselsestraat 58 | **Za 13/09 van 10.30 tot 14.00u** | In de kapel is om 11.30u een lezing "Een reis door de tijd" over de rijke geschiedenis van de kapel die al 500 jaar bestaat | Zie ook: <http://www.cellebroederskapel.nl/agenda/164-lezing-cellebroeders>

22 Sint Janskerk | **Zat 13/09 van 12.00 tot 16.00u & Zo 14/09 van 13.00 tot 16.00u** | Beklim de St. Janstoren | op een hoogte van 45 meter ontwaar je de anamorfose "De Sleutel van St. Servaas" die op het Vrijthof is geschilderd | orgelconcerten op ieder heel uur | www.bvlimburg.eu

PAS MAASTRICHT | PAS staat voor Parcours of Art and Science | **Za 13/09 van 19.00-01.00u** | Studium Generale van de Universiteit Maastricht organiseert samen met de Hogeschool Zuyd en de Jan van Eyck een avond vol kunst en kennis in 11 prachtige gebouwen in het sfeervolle stadsdeelte rondom het Quartier Latin van Maastricht | zie ook www.pasmaastricht.nl

19

20

21

22

HET PARCOURS | ZO 14/09 van 12.00-19.00u | Met Het Parcours opent het culturele seizoen in Maastricht. Tijdens Het Parcours geven theaters, toneelgezelschappen, musea en andere culturele instellingen en gezelschappen een voorproefje van hun komende programma | zie ook www.hetparcours.nl

RONDLEIDINGEN:

*ALLEEN MET RESERVERINGSTICKETS DIE TOT 13 SEPTEMBER 2013 TIJDENS KANTOORUREN GRATIS BIJ DE VVV MAASTRICHT (KLEINE STAAT 1) AFGEHAALD KUNNEN WORDEN.

Voor het volledige programma en een overzicht van alle rondleidingen:
zie de sites www.vvvmaastricht.nl | www.gemeentemaastricht.nl | www.openmonumentendag.nl

Colofon: **Samenstelling** Servé Minis | **Vormgeving** Richard Hanssen | **Drukwerk** Houx Digiprint, Maastricht